

IZHAJA VSAK DAN

Izid ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične številke se prodajajo po 3 nvd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele številke po 5 nvd. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. sm. smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. sm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljive in toljive v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorje.

„V edinosti je moč“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročbe brez dopolnane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdatke „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 5-20, za pol leta Kren 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neizplačana pisma se ne sprejemajo in rekipirajo se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEPAN GODINA. Lastnik časopisa lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vplivna družba z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti številka 20.

Polno-branilni račun številka 841-652. TELFON št. 11-57

Državni zbor.

Italijanska pravna fakulteta pokopana. — Italijani razočarani. — Položaj se poostruje.

DUNAJ 24. Zbornica je danes končala prvo branje službene pragmatike državnih nastavljanec, ki je bila na to izročena odseku. Ta se najbrže sestane še tekom tedna in sestavi svoje poročilo na podlagi dosedanjih debat in pogajanj. Med vlado in odsekovimi sklepi pa obstoje ta o važne principijelne diference, da je čimprej rešitev uradniškega vprašanja jako, jako negotova.

Zbornica bo morala imeti mnogo samozatajevanja, da odpravi v drugem branju mnoga nasprotstva med njo in vlado ter končno reši za vse uradništvo tako važno vprašanje. Na uradništvu pa je ležeče, da s svojim samozatajevalnim in premišljenim postopanjem išče v poslancih pravih prijateljev.

V parlament pa so tudi danes prihajale iz Budimpešte vznemirljive vesti, ki poročajo o težavni situaciji novega ministrskega predsednika dr. pl. Lukácsa. Na drugi strani pa sili na Ogrskem zopet brambni provizorij v ospredje. Med tem, ko bi se z brambnim provizorijem poboljšal Lukčev položaj, bi pa bilo z istim ogroženo stališče avstrijskega ministrskega predsednika grofa Šürgkha.

V avstrijski zbornici nima brambni provizorij skoro nobenega prijatelja, pač pa mnogo nasprotnikov.

Parlamentarna situacija postaja na enkrat zopet težavna in parlamentarno kolesje že silno škriplje.

Dalmatinski poslanci so se odločili zaustavljati redno delovanje, zlasti v posameznih odsekih. V obrambnem odseku je danes imel posl. dr. Tresić-Pavišić dolg obstrukcijski govor. — Dalmatinski poslanci pa dobe skoro nepričakovane zaveznike.

Italijani se hočejo postaviti nasproti vladi v najostrejšo opozicijo zaradi tega, ker je bila danes njih pravna fakulteta v proračunskem odseku žalostno pokopana.

S 30 proti 7 glasovi je danes sklenil budgetni odsek prehod iz generalne v specialno debato o italijanski pravni fakulteti ter je nato s 20 proti 18 glasovom izročil vso italijansko predlogo posebnemu, 7 članskega pododseku, ki jo naj študira in odkoder se po izjavah nemških poslancev nikdar več ne povrne v odsekov plenem.

Nemški nacionalci so ta žalostni pogreb spremljali z roganjem in ironičnimi dovipi. Italijani pa so morali mirno prenesti ta škodoželjni zasmeh svojih nekdanjih zaveznikov in kulturnih bojevnikov proti Slovanom. Sedaj zopet tožijo o nad njimi izvršenem kulturnem nasilju Nemcev ter iščejo sedaj simpatij pri ostalih in kličejo zlasti slovanske narode na pomoč. Mi bi vprašali, s kakšnim pravom. So se li kdaj Italijani pokazali napram slovanskim, zlasti slovenskim, kulturnim zahtevam pravične? — Oni niso imeli čuta pravičnosti za slovanske kulturne potrebe. Oni niso nikdar hoteli podpirati Slovanov proti nemškim nasiljstvom. Sedaj pa iščejo simpatij pri Slovanih! — Take so se pokazali še pred nekaj dnevi.

Ko je zbornica soglasno dvignila protest proti madjarskim nasilnostim na Hrvaškem in obsodila Cuvajevo diktaturo, so bili Italijani edini, ki niso našli niti ene be-

sedice protesta in ki niso smatrali za vredno, da oni, kulturni narod, protestirajo po svojih parlamentarnih zastopnikih proti nasilnostim Cuvajevega režima, kar so storili vendarle enoglasno — Nemci.

Slovenski poslanci bi se jim danes tudi lahko smejali in rogali ali ker so kulturni ljudje, obžalujejo, da se jim ne izpolni njihova želja po italijanski fakulteti pred vsem zato, ker tudi oni priznavajo opravičenost italijanske fakultete in zastopajo stališče pravičnosti napram italijanskim kulturnim zahtevam.

Bridki so udarci usode! Zadenejo one, ki noče poznati pravičnosti kulturnih potreb drugih narodov.

Poročilo o seji.

Začetkom seje je odgovoril minister notranjih zadev na interpelacijo češkega poslanca Kadického glede pobijanja pijanosti in je povdarjal, da je omejitve pijanstva edino in bistveno mogoča z vzgojo in izobraževanjem ljudstva ter s pomočjo zasebne inicijative.

Minister notranjih zadev, baron Heinold pa je nadalje tudi odgovarjal na interpelacijo posl. Mandiča glede ustanovitve posebnega ambulatorija za brezplačno zdravljenje ishiala in revmatizma. Minister je izjavil, da je za tako brezplačno zdravljenje dovolj preskrbjeno na dunajski kliniki in da vlada ne more podpirati interpellantovih idej.

Zbornica je danes končala prvo branje službene pragmatike, ga odkazala odseku in pričela s prvim branjem odvetniškega in notarskega reda.

Dalje je zbornica danes izvolila tudi 52-članski vodnogospodarski odsek, katerega je bila odkazana predloga o galiških vodnih cestah v podrobno posvetovanje.

Koncem seje je uležil dalmatinski poslanec Biankini ostro interpelacijo na Justičnega ministra glede sedanje konfiskacijske prakse v Dalmaciji proti hrvatskemu časopisu, ki ostro piše o Cuvajevi diktaturi. Interpellant vprašuje ministra: „Ali se je Cuvajev režim prenesel tudi v Dalmacijo?“

Proračunski odsek.

DUNAJ 24. Proračunski odsek je danes končal generalno debato o vladni predlogi glede ustanovitve italijanske pravne fakultete. Odsek je nato s 33 proti 7 glasovi prešel v specialno debato. V tej je odsek sklenil s 23 proti 18 glasovi, da se predloga o italijanski fakulteti odkaže posebnemu pododseku v nadaljnjo podrobnejšo razpravo.

Deputacija avstrijskih učiteljskih organizacij.

DUNAJ 24. Deputacija avstrijskih učiteljskih organizacij, slovanskih in nemških, je prišla danes dopoldne v zbornico, da posreduje za spremembo § 55 državnega ljudskošolskega zakona. Pri predlogu odseka se nahaja namreč pasus, da naj se da deželam dotacija za izboljšanje učiteljskih plač, češar pa učitelji ne morejo sprejeti. Slovenska učiteljska društva je zastopal predsednik jugoslovanskih učiteljskih društev Jelenc. Deputacija se je predstavila voditeljem raznih parlamentarnih strank. Deputacijo sta skupno sprejela ministrski predsednik in naučni minister. Ministrski predsednik je izjavil da so časovne razmere zelo težavne, in da je od njih odvisno zelo mnogo tudi v učiteljskem vprašanju. Obljubil pa je, da bo vlada sledila z velikim zanimanjem in dobrohotnostjo težnjam učiteljev in da hoče v obeh odsekih podpirati učiteljske predloge in težnje.

dejal Maurice, „sicer ne sprejemem te pri-sege.“

„Moj Bog!“ je rekla, „prisegam, da vse svoje življenje posvetim Mauriceu, da hočem umreti z njim, in če bo potreba, za njega, samo da mi reši prijatelja, mojega zaščitnika, mojega brata, viteza iz Rdeče hiše.“

„Naj bo, on bo rešen,“ je dejal Maurice in je stopil v njegovo sobo. „Gospod,“ je dejal, „nadenite si zopet strojarsko oblačilo. Vračam vam besedo, svobodni ste.“

„In Vi, milostljiva,“ je dejal Genevieve, „čujte geslo: Nageljček in hodnik.“ Kakor da bi se bal ostati dlje časa na mestu, kjer je izgovoril besede, ki so napravile iz njega izdajalca, je odprl okno in skočil na vrt.

XXXI.

Preiskava.

Maurice se je vrnil na svoje mesto na vrtu, nasproti Genevieveinu oknu; v svoji sobi je luč vgasnila, kajti Genevieve se je bila podala v vitezovo spalnico.

Komaj je bil dospel Maurice do rastlinjakovega ogla, so se odprla vrtna vrata,

Reforma poslovnika.

DUNAJ 24. V parlamentu prične pododsek odseka za poslovnikovo reformo svoja posvetovanja. Vodilni politiki nameravajo parlamentu še pred polletnimi počitnicami predložiti poročilo o reformi zborničnega poslovnika.

Rusinsko vseučilišče.

DUNAJ 24. Še skoro cel teden se bodo vršila pogajanja vlade z rusinskimi posl. ni glede ustanovitve rusinskega vseučilišča. Po dosedanjih predlogih vlada namerava delitev Ivovskega vseučilišča na ta način, kakor je deljeno praško.

Poljaki zahtevajo, da na vsak način ostane Ivovsko vseučilišče v svoji stari historični poziciji.

Delegacije.

BUDIMPEŠTA 24. Ogrska delegacija se dne 30. t. m. ob 11 dopoldne sestane na Dunaju k prvi plenarni seji. Vlada predloži delegaciji proračunski provizorij, katerega bo takoj razpravljala 4članska proračunski odsek.

Potovanje Bilinskega v Bosno.

DUNAJ 24. Po najnovejših vesteh nastopi skupni finančni minister dr. Bilinski po končanem delegacijskem zasedanju, najbrže sredi meseca majnika svoje potovanje po Bosni.

Švedski pisatelj Strindberg umira.

STOCKHOLM 24. Današnja noč je pisatelj Strindberg zelo slabo prespal. Mučilo ga močno bljuvanje. Zdravniki so morali ponovno priti k njemu.

Zmešnjave v Maroku.

PARIZ 24. Notranje ministrstvo je pooblastilo generala Moirierja, da razglasi nad Fezom obsedno stanje. Obenem se v mestu sestavi vojno sodišče.

TANGER 24. V Makarešu vlada sedaj mir. General Moirier je iz Gharba poslal v Sukel-Arbo 2 stotnjiki pehote in 1 mitraljezni oddelek, da vzdržuje mir v mestu.

Boj z anarhisti.

PARIZ 24. Dva policijska uradnika, namestnik policijskega načelnika Juin in nadzornik Colmar sta hotela napraviti v spremstvu številnih varnostnih organov in agentov hišno preiskavo pri nekaterih anarhistih v ul. Credit Ivney. Anarhisti pa so se jima odločno postavili v bran.

Začeli so streljati na policijo iz skritih kotov in smrtonovarno ranili Juina in Colmarja.

PARIZ 24. Od večjih revolverskih streljav težko ranjeni namestnik policijskega načelnika Juin je podlegel poškodbam. Policijski nadzornik Colmar je dobil eno kroglo v prsa in so ga prenesli v bolnišnico, kjer so mu kroglo po kratki srečni operaciji izvlekli ven iz prs. Upajo, da mu ohranijo življenje.

Italijansko-turška vojna

Italijani zasedli turški otok.

RIM 23. Divizija ladij, kateri zapoveduje admiral Presbitero, je zasedla otok Stampolje, ki je na mnogih zemljevidih označen z imenom Astropolia. Admiral Presbitero je tam ustanovil bazar za oskrbovanje ladij. Zasedanje tega otoka, ki ima na severni in južni strani prostorna in varna pristanišča, bo omogočalo uspešnejšo akcijo za pobijanje vojne kontrebande.

Otok Stampolija (grški Ostropolia in Astropolia, turški Stanbolia) leži v južnem

in prikazal se je sivi mož z Lorinom in s peterimi ali šestimi grenadirji.

„No?“ je vprašal Lorin. „Ali ni nihče skušal ubežati siloma?“

„Nihče,“ je odvrnil Maurice, srečen radi načina, kakor je bilo izraženo to vprašanje, da se je lahko izognil laži; „nihče, in kaj ste vi počeli?“

„Pridobili smo si gotovost, da se je vrnil vitez iz Rdeče hiše pred eno uro domov, a od tedaj ni več zapustil doma,“ je odgovoril stražnik.

„Poznate njegovo sobo?“ je vprašal Lorin.

„Med njegovo sobo in Genevieveino se nahaja hodnik; zdi se, da je vitez iz Rdeče hiše lahkomišeln dečko.“

„Govorite,“ je dejal Maurice z izmučenim glasom, in kri mu je udarila v glavo, „za kaj naj se odločimo?“

„Najbolje je,“ je odvrnil stražnik, „da ga vjamemo v njegovi sobi, morda celo v njegovi postelji.“

„Ali so ulice dobro zastražene?“ je vprašal Maurice z zanimanjem, ki so ga navzoči seveda pripisovali bojazni, da bi vitez utegnil pobegniti.

Egejskem morju v sredi med Azijskim obrežjem in otokom Kreto. Otok je hribovit, do 500 m visok, ima mnogo zalivov in dobrih pristanišč, meri 137 km² in ima 2000 prebivalcev, ki se pečajo večinoma z ribištvo.

Italijansko brodovje izginilo iz Egejskega morja.

SOLUN 24. Uradno potrjujejo, da so vse italijanske divizije bojne brodovje že včeraj izginile iz Arhipela in da jih ni opaziti v Egejskem morju.

Iz Turčije izgnani Italijani.

CARIGRAD 24. Italijanska senzala, brata Rossi sta izgnana. Vlada je dalje sklenila izgnati italijanska korespondenta Vitalija in Dalice.

Poziv slovenski napredni javnosti!

V zadnjih dneh smo čitali v slovenskem naprednem časopisu, da delajo Nemci za počitniško zvezo svojega dijaštva. Vrgli so se tudi na slovenske pokrajine in hočejo tudi tukaj dobiti brezplačna prenočišča. Imeli so celo igro v kazini v korist nemškemu dijaštvu, da bi lažje potovalo po slovenski zemlji. — Znano nam je, da so pa nekatere slovenske gostilne dajale že sedaj nemškim dijakom brezplačna prenočišča.

Dobro vemo, kolike važnosti je za dijaška potovanja po lastni domovini, ker je poznanje te tudi del njegove izobrazbe. Dijak mora poznati svojo domovino, svoj narod, da bo lahko takrat, ko stopi v javnost, bedel za njegov prospek. In predvsem mora dijak spoznati priprosto ljudstvo, tisto maso ljudstva, ki je najbolj potreba njegovega dela. Delal bo pa lahko zanje, ako bo poznal njegove razmere, predvsem gospodarske. Spoznaval pa bo vse to potom potovanja, če bo o počitnicah hodil po svoji domovini in imel za vse to odprte oči.

Veliki pomen potovanja o počitnicah je dijaštvo že samo spoznalo in stopilo je samo med seboj v zvezo. Dijaki so se zavezali dajati drug drugemu brezplačna prenočišča — tvorili so svojo počitniško zvezo, ki pa je bila zelo nepopolna, ker ni bilo mogoče, da bi bili po vsem slovenskem ozemlju dobivali med seboj dovolj prenočišč. Bilo je tudi nekaj zasebnikov in gostilen, ki so dijakom drage volje priskočile na pomoč in dajale prenočišče, kar pa ni zadostovalo.

Tudi letos dela že precej časa poseben odbor za počitniško zvezo, ki nabira med dijaki prenočišča. Ker pa to ne bo zadostovalo, je dolžnost napredne slovenske javnosti, da pomaga naprednemu dijaštvu, da bo moglo doseči svoje plemenite namene. Prenočišča naj dajajo zasebniki, sokolska in druga napredna društva, posebno pa gostilne, ki imajo gotovo toliko prostora. Mislimo, da je lahko dati potujočemu dijaku za eno noč prenočišče. Zelo važna so posebno prenočišča v naših obmejnih krajih, ker tja potujejo dijaki posebno radi, da spoznajo naše stanje.

Opozorili bi tudi, da imajo tudi klerikalni dijaki svojo počitniško zvezo, koje glavne postojanke so župnišča. Da bi se pa napredno dijaštvo moralo med potovanjem na različne načine hinaviti, tega ne smejo dopustiti slovenski naprednjaki, ker mladina, ki služi hinavščini, ne more napraviti ničesar dobrega. Zato naj bi se vsi naprednjaki zavedli v

„Ulice, prehodi, križišča, vse,“ je odvrnil sivi mož, „niti miška ne more ubežati, če ne pozna gesla.“

Maurice se je zdrnil; bal se je, da bo njegovo izdajstvo brezuspešno vsled tolikih varnostnih odredb.

„Koliko mož zahtevate, da aretirate viteza?“ je vprašal sivec.

„Koliko mož?“ je odvrnil Lorin. „Upam, da bova zadostovala Maurice in jaz, kaj neda, Maurice?“

„Da,“ je jecjal mladi častnik, „gotovo zadostujeva.“

„Čujta,“ je rekel stražnik, „le nikakih nepotrebnih hvalisanj; ali je vama sploh kaj na tem, da ujamemo viteza?“

„Grom in strela! seveda ga moramo vjeti,“ je vzkliknil Lorin, „na vsak način ga moramo prijeti, kaj neda Maurice?“

„No, dobro,“ je dejal stražnik, „če vama je sploh kaj na tem, potem vzemimo seboj raje troje nego dvoje mož, raje četrto nego troje; vitez ima, ko leži v postelji, svoj meč pod vzglavjem in par pištol na omarici.“

(Dalje.)

PODLISTEK

Vitez iz Rdeče hiše.

(Le chevalier de Maison Rouge). 76
Roman iz časov francoske revolucije. — Spisal
Aleksander Dumas star.

Genevieve, ki se je bila naslonila nanj in ki je hipoma začutila, kako se ji umika njena opora, je padla na kolena.

„Maurice,“ je dejala in vila roki, „Maurice, vse, kar hočeš, prisegam ti; ukaži, jaz te ubogam.“

„Ali boš moja, Genevieve?“

„Kadar hočeš.“

„Prisezi pri Kristu!“

Genevieve je iztegnila roko in dejala:

„Moj Bog, odpustil si prešestnici, upam, da odpustiš tudi meni.“

In debele solze so se ji ulile po licih in padale na njene lase, ki so, vsi razmršeni, valovili po njenih prsih.

„Oh! ne prisegajte tako, ne tako!“ je

tem oziru in pomagali onim, ki so njihovi. Privlatniki, gostilne, sokolska in razna druga napredna društva vzdržujejo se in zavedajo se svoje dolžnosti v tem resnem času! Vsak, ki količkaj more, naj da prenočišče in naj to javi na naslov: „Odbor za poštitiško zvezo. Ljubljana. Mestni dom. Prosveda“.

Kdor misli dati prenočišče, naj to javi, če le more, vsaj do 10. maja, da se potem lahko sestavi seznam brezplačnih prenočišč. Le oni, ki se zglasijo s tem seznamom, ki bo ebnem služil za legitimacijo, naj doli prenočišče, ker le ta je član poštitiške zveze.

Se enkrat ponavljamo, da naj se uvažuje veliki pomen in velika važnost dijaških potovanj.

Naprednjaki, pokažite tukaj svojo požrtvovalnost in storite svojo dolžnost!

ODBOR
za poštitiško zvezo.

Shodi N. D. O.

Shod v Rocolu.

V nedeljo dopoldne se je vršil javen shod skupine zidarjev NDO v „Gospodarskem društvu“ v Rocolu. Shod je otvoril strokovni tajnik Brandner ter predlagal predsednikom tov. Gregoriča. Pozabili ne smemo, da se je udeležil shoda tudi general socijalno-demokratskih zidarjev, g. Petejan, ki pa ni bil povsem zadovoljen s predsednikom Gregoričem, ker si je mislil, da mu ne dovoli govoriti. To pa je predsednik shoda opazil; zato je hotel ustreči g. Petejanu ter je takoj po otvoritvi podal besedo temu govorniku. In glej, kakšno čudo se je pripetilo! G. Petejan je rekel, da ne bo prav nič govoril, akoravno je imel s seboj precejšnjo gručo za nastop pripravljenih prisašev, katerih namen je bil ta, da bo na shodu mesto poročevalca NDO govoril g. Petejan. Zato so bili silno poparjeni, ko g. Petejan ni imel prave korajže za nastop. Ko g. Petejan pod nobenimi pogoji ni hotel poprijeti za besedo in poročati o potrebi zveze avstrijskih stavbinskih delavcev in o „veliki“ zmagi njegove organizacije, o kateri je pisal že „Stavbinski delavec“, ki kopira članke iz „Zarje“, a nima prav nič originalnega na sebi navzlic temu, da stane 10 novčičev številka, je nato poročal tajnik Brandner o novi pogodbi, ki bi bila lahko taka, da bi odgovarjala vsem zidarjem, da bi bili vsi znojo lahko zadovoljni, ako bi obe organizaciji skupno nastopili proti izkoriščevalcem, stavbinskim podjetnikom. Zveza avstrijskih stavbinskih delavcev pa je odklonila sodelovanje skupine zidarjev „Narodne delavske organizacije“. Zato je pa tudi pogodba taka, da so proti njej celo socijalni demokrati sami. Govoril je obširno o konsorciju stavbinskih obrtnikov, katerega člani so delodajalci; delojemalci v zadrugi združenih obrtnikov so pa pripadniki tega konsorcija, ki imajo svoj pomočniški zbor v konsorciju. Omenjal je posredovalnice dela, ki se ustanovi za enkrat samo začasno; če bo dobro funkcionirala, če ne bo nobenih pritožb, bo obstojala vedno; če ne, pa odpade. Ostro je nastopil proti terorizmu socijalnih demokratov, ki je proti programu socijalne demokracije. Na shodu je vladalo precej veliko razburjenje. Socijalni demokrati so vedno kričali. Na shodu je bila prečitana resolucija proti nasilnemu postopanju soc. demokratov in proti tej resoluciji niti socijalni demokrati niso glasovali, ampak so jo celo odobraval, ter s tem pokazali, da so jih tako vzgojili, da podpisujejo obsodbo proti sebi! Predsednik je nato zaključil shod. Ko je bil shod že zaključen, se je sodrug Petejan šele spomnil, da ni nič govoril. Zahteval je, da se shod še enkrat otvori. Ker se mu pa to uslugu ni hotelo napraviti, so se začeli socijalni demokrati grozno jeziti in prišli bi gotovo do pretepa, da niso bili redarji blizu. Tako je bilo v Rocolu in smo lahko vesel, da smo dosegli tak uspeh.

Shod v Lonjerju.

Krajevna skupina zidarjev NDO je priredila minole sobote, 20. t. m. javen shod v „Kons. društvu“ v Lonjerju. Shoda so se udeležili vsi lonjerski zidarji, kar je razveseljivo. Predsedoval je tov. Čok Andrej, poročal pa strokovni tajnik Brandner, ki je v obširnem govoru temeljito pojasnil sedanji položaj zidarjev z ozirom na novo pogodbo. Razložil je vso stvar glede posredovalnice dela, ki nikakor ni izključila monopol socijalnih demokratov — kakor oni trdijo — ampak imajo enake pravice do nje vsi zidarji, ki pripadajo konsorciju (zadrugi) stavbinskih obrtnikov. Ko je poročeval vprašal navzoče zidarje, če so bili res pripravljeni vstopiti v soc. dem. organizacijo, so vzdigali roko vsi do zadnjega ter izjavili, da se jih je v resnici prisililo; in naglašali so, da niso soc. dem., temveč pristaši NDO, pri socijalnih demokratih pa pa so samo zato, ker se jim na delu grozi in žuga, ker jim preti nevarnost, da izgube delo, če se ne vpišejo v njihovo organizacijo. V dokaz resnice za to so pokazali članske knjižice soc. dem. organizacije in NDO. Dejstvo, da so zidarji vpisani v obeh organizacijah, pač dokazuje, da so v resnici le prisiljeni

biti tam, a da so navdušeni le za NDO. Poročevalc je poučil navzoče, kako naj se na delu vedejo in naj vsi oni, ki so bili prisiljeni vstopiti k soc. dem., takoj vrnejo soc. dem. članske knjižice, da jim ne bo treba plačevati na obeh straneh. Če se jim bo pa radi tega na delu pretlo, pa naj takoj naznanijo vodstvu NDO v Trstu, da ukrene vse potrebne korake, da se prepreči eventualne nerednosti. Ko je bila nato enoglasno sprejeta resolucija, ki pozivlja slovenske poslance, posebno pa c. kr. namestništvo, da vso stvar takoj preišče in ukrene vse potrebno z vsemi zakonitimi sredstvi, so govorili potem še nekateri lonjerski zidarji, ki so tožili, kako se jim slabo godi, ker soc. dem. tako surovo postopajo, ter so proslili NDO, da napravi enkrat red, nakar je predsednik tov. Čok z lepimi besedami ob 12. uri ponoči zaključil krasno vspeli shod.

(Zvršetak pride.)

Domače vesti.

Novi sodni izvedenci. Trgovinsko in obrtno sodišče je imenovalo za sodnega izvedenca v stroki „pomorski kapitan“, ozir. „tehnično-pomorske plovitbene zadeve“ Friderika Palese pl. Grettberg, v stroki „pomorske gradnje in poprave“ pa Riharda vit. Daniellija, pomorskega inženirja.

Šolska vest. Po naredbi c. kr. namestništvenega svetnika v Trstu se zaključil III. četrtletje na tržaških ljudskih šolah v soboto 4. maja t. l.

Slovenski nočejo znati! Prejeli smo: Te dni sem šel na pošto v ulici Stadion, da bi oddal brzojavko, namenjeno v Opatjeselo. Poslušajoč gospica mi je velela: „Že de pagar ottantasei centesimi“, na kar sem jaz odvrnil, da ne razumem. Na to je ona zopet ponovila svojo, a jaz tudi svojo. Naposled mi je rekla v — nemškem jeziku: „Sechshundachtzig Heller“. Ko pa je videla, da tudi nemščine nočem razumeti, je vendar našla par besed: „Sjesticusemdeset Heller...!“

Stara štorija, ki se pa ponavlja in pomlaja vsaki dan na naših poštah uradih. Je prepovedano ali ne? Razni naši trgovci tožijo, da se jih kaznuje, ako trenotno puščajo vozčke na ulicah pred svojimi trgovinami, da-si so prisiljeni v to. Ako pa pogledate v ulico Sv. Franciška in ono P. L. Palestrina, vidite cele dneve polno malih in velikih voz na ulici! Tudi trotoarje zapirajo z zaboji in pri razkladanju mečejo z voza čez trotoar blago v zaloge! Prosimo, naj se rabi enaka mera za vse in naj se ne dela izjem! Ako je kaznjivo za revne trgovce, naj bo kaznjivo tudi za bogataše! Enaka mera za vse!

Dobrodošli naši umetniki! Danes so prišli v Trst člani kr. hrv. zem. gledališča iz Zagreba, da prirede v veliki dvorani „Narodnega doma“ tri predstave. Nocoj uprizorje „Hasanaginico“. Zberimo se nocoj v „Narodnem domu“ vsi, ki slovanski čutimo! Pokažimo, kako živ je v nas čut vzajemnosti in da nam je geslo „S prosveto k svobodi“ sveto. V slovenskem „Narodnem domu“ naj se združijo Slovenec, Hrvat in Srb. Našim ljubim bratom pa ključemo: „Dobrodošli naši umetniki!“

Odredba glede žganjarij. Da bi se omejilo preobilo uživanje alkoholičnih pijač, neograjne igre in izgrede, ki se večkrat pojavljajo v žganjarnah, je c. kr. namestništveni svetnik t. meljem § 54. obrtnega reda prepovedal vsem lastnikom žganjarij (§ 16 točki c in d obrtnega reda) imeti v svojih obrtnih prostorih mize in stole na razpolago za udobnost gostov, in to v ogib kazenskih posledic, navedenih v VIII. poglavju obrtnega reda.

Miramarski park ostane zaprt za občinstvo, dokler bo tam bivala nadvojvodinja Marija Josipina.

Stavka krojačev. Na zaupnem sestanku krojaških pomočnikov, ki se je vršil predsednično v novem „Delavskem domu“ v ulici Madonnina, so zborovalci enoglasno sklenili, da stopijo v štrajk in to takoj. Do tega sklepa je prišlo, ker gospodarji nočejo priznati od pomočnikov zahtevane razdelitve plačilnih razredov in zahtevane dolečbe glede pogodbenega časa med delodajalcem in delavcem. Izvoljen je odbor za pogajanja z gospodarji.

Snoči ob 7-30 so imeli stavkujoči delavci in delavke shod v dvorani Mally v ul. Carducci št. 20. Udeležilo se je shoda kakih 400 stavkujočih, med katerimi je bilo lepo število žensk. Shodu je predsedoval g. Igič, ki je, otvorivši shod, javil, da ravno ob istem času zborujejo tudi njih delodajalci, ki se posvetujejo, kako bi rešili zahteve, ki jih stavijo delavci.

Govorila sta delavca Vitellio in Antonucci, ki sta oba priporočala stavkujočim mirno vedenje in solidarnost.

Potem ko je v polmanskem glasovanju bilo s 368 proti 18 glasovom sklenjeno, da se vztraja v stavki, je predsednik naznanil, da se bo danes ob 10. predpoldne vršil v isti dvorani shod, ter zaključil shod, nakar so se stavkujoči mirno razšli.

Zapretje Dardanel. Generalno ravnanje avstrijskega Lloydja naznanja z ozi-

rom na trajajoče zapreje Dardanel sledeče odredbe: Parnik „Tirol“ odide 26. t. m. mesto parnika „Palacky“ iz Carigrada v podonavska pristanišča. — Parnik „Abbazia“ pa odide dne 27. t. m. mesto parnika „Uran“ iz Carigrada v anatolske luke, ravnotako parnik „Salzburg“ istega dne mesto parnika „Carinthia“ v anatolske luke. — Parnik „Carinthia“ gre iz Smyrne v Mitylene, Vathy in v Chios in od tam zopet v Smyrno, odkoder nastopi dne 27. t. m. svojo povratno vožnjo.

Slovensko gledališče v Trstu. — Kakor je bilo že objavljeno v „Edinosti“, je tržaško slovensko gledališče pridobilo za prihodnjo sezono g. c. Reziko Thalerjevo in g. Ljubiša Iličića, dve operetni moči prve vrste in obenem izborni sili v drami. Že angažiranje teh dveh sil dokazuje, kako velik korak naprej napravi naše gledališče v prihodnji sezoni. Zato spremlja naše občinstvo z izrednim zanimanjem, kakor še nikoli, sedanji razveseljivi razvoj. Mnogo ljubiteljev našega Talijanskega hrama se je že priglasilo za podpornike s tem, da so se zavezali na plačevanje gotove svote v mesečnih obrokih. S tem se podpira in omogočuje nadaljni razvoj gledališča. Prosimo sl. občinstvo, naj vsak po svojih močeh sledi izgledu prvih podpornikov.

Koncert podružnice „Glasbene Matice“ v Trstu bo v soboto, dne 4. maja v gledališki dvorani „Narodnega doma“. Spored je sledeči:

- 1.) W. Bafe: „Ciganka“, overtura za veliki orkester.
- 2.) a) Narodna - Dev: „Bom šel na planince...“.
- b) J. Pavlič: „Planinarica“, samospeva za sopran s spremljevanjem klavirja.
- 3.) Swendsen: „Norveška rapsodija“, overtura za veliki orkester.
- 4.) a) Dr. B. Ivavic: „Menih“.
- b) P. I. Čajkowskij: Arija kneza Gremina iz opere „Eugenij Onegin“, samospeva za bas s spremljevanjem klavirja.
- 5.) R. Wagner: Uvod, zbor in balada iz opere „Leteči Holandec“, za veliki orkester.
- 6.) P. H. Sattner: „Jeftejeva prisega“, za zbor, solo in orkester.

K posameznim točkam in odličnim sodelovalcem se še povrnemo.

Razpisana služba. Pri okrožnem sodišču v Rovinju je popolniti mesto sodnega kancelista v XI. činovnem razredu, oziroma mesto, ki bi se popolnilo vsled prelestive. Mesto je pridržano bivšim podčastnikom po zakonu z dne 19. aprila 1872., št. 60 drž. zak. Prošnje do všteteja 28. majnika predstavlja okrožnega sodišča v Rovinju. Zahiteva se z dobrim uspehom napravljeni prvi pisarniški izpit in znanje deželnih jezikov.

Krasne slike. Naš fotograf Jerkič je te dni napravil več krasnih krajevnih slik „Garda“ in pevski zbor v sv. Križu pri Ajdovščini ste sliki, ki zaslužujeta vse pohvale. Še bolj pa nas je Jerkič iznenadil s slikami iz okolice Kobarida. Kobarid je naslikal od raznih strani in vse je tako lepo zadeto, da bi lepše ne moglo biti. Diven je v ozadju slike krasnobeli Krn in na pol pobeljeni Polovnik. Takoimenovana Napoleonova cesta in most čez Sočo za Kobaridom sta tako dobro pogojena, da se človeku zdi, kakor bi videl ta romantični kraj v naravi. Te slike in še posebno razglednice, posnete po teh slikah, priporočamo vsem, ki ljubijo naše naravne lepote. Slike in razglednice se naročajo pri fotografu v ul. Delle poste 10, razglednice pa se bodo prodajale tudi v Kobaridu.

Nova društva. Namestništvo je vzelo naznanje pravila novoustanovljenih društev: „Telovadno društvo Sokol Dornberk-Zališče“ s sedežem v Dornberku in pa „Verband der Holzarbeiter Oesterreichs“ v Zagraju.

Tržaška mala kronika.

Vlom v Levijev skladišče. Policija nadaljuje v tej zadevi svoja poizvedovanja z vso mogočo natančnostjo in skrbnostjo. Tri aretirane so kopfrontirali z Levijem in so to vsi trije Srbi, namreč 40-letni Vukašin Žipković, 40-letni Konstantin Stefanović in 38-letni Došan Mihajlovič. Levi pa pri konfrontaciji ni spoznal v njih onega, ki ga je ranil z nožem. Vsekakor pa je verjetno, da so bili soudeleženi pri vladu in zato jih je policija pridržala v zaporu.

Zaradi goljufije pri igri je bil aretirani 24-letni Bošnjak Ivan Sarić, ki je delj časa brez posla in je prenočeval v ljudskem prenočišču v ul. G. Gozzi.

Poskušeni samomor. 44-letna Ivana Hren, stanujoča v ulici Ferriera 22, je včeraj v samomorilni namen pila octovo kislino. Spravili so jo v bolnišnico. Vzrok: rodbinski prepri.

24-letna lahkoživka Luiza Metesić v zagati Marinella je v trenutku obupa pila žvepleno kislino. Spravili so jo v bolnišnico, potem ko je dobila prvo pomoč od „Igee“. 19-letna Luiza Viljan, stanujoča v ulici del Rivo 5, je tudi v samomorilni namenu izpila celo stekleničico tinkture lavrikaste

črešnje, katero bi bila morala jemati po kapljicah, ker je bolna.

Spravili so jo v bolnišnico. Njen položaj ni nevaren.

Koledar in vreme. — Danes: Marko, ev., Tugomir. — Jutri: Klet papež. Temperatura včeraj ob 12. opoldne + 13.5 C°. — Vreme včeraj: Jasno. Vremenska napoved za Primorsko: Deloma oblačno. Tupatam male padavine. Temperatura v bistvu neizpremenjena.

Izpred sodišča.

Iz velikomestnega blata. — Oskrunjevalci grobov.

Deželno sodišče. Predsednik: dež. sod. svet. Minio, votanti: dež. svet. Lion, baron Ferrogia in sod. dr. Alberti, državni pravdnik: dr. Tomičich.

Obtoženi so: Emanuele Guaraglia, iz Pavone, star 27 let, samski, trgovski potnik, branitelj dr. Pincherle; Giovanni Casa, iz Marsilje, star 25 let, samski, trgovski potnik; branitelj dr. Pincherle;

Francesco Amy, iz Marsilje, star 26 let, samski, akrobat; branitelj dr. Petronio; Giuseppe Scabar, Tržačan, star 30 let, samski, kamnosek, že kaznovan; branitelj dr. Mandić;

Rodolfo Bevilacqua, Tržačan, star 32 let, oženjen, mehanik, že kaznovan; branitelj dr. Robba;

Mario Demarchi, iz Milj, star 25 let, samski, težak, že kaznovan; branitelj dr. Polatschek.

Obtožnica

očita Emanuelu Guaragli, da je v noči od 7. na 8. decembra 1911 ustrelil na Acquedotto petkrat z revolverjem na nekega Petra, recte Giovannija Battista Movera in ga z eno kroglo težko ranil na levem kolenu ter s tem zagrešil zločin težke telesne poškodbe v smislu § 152 k. z.;

da je s tem dejanjem pripravil v življenjsko nevarnost več drugih oseb in da je v jeseni leta 1911 v kavarni „Eden“ vrigel ob tla nekega Paula Crocila in ga tudi pripravil s tem v življenjsko nevarnost;

da se je leta 1911 preživil v Trstu in tudi drugje s prostitucijo, izvrševano kot obrtjo po Magdaleni Valetta, Emi Marzani in drugih;

da se je policijskemu zglaševalnemu uradu prijavil pod napačnim imenom Gloria Luppia in Luigia Castellija in izdal svojo spremljevalko Emo Marzani za svojo soprogo, in končno

da je nosil orožje brez orožnega lista. Giovanni Casa je obtožen, da je v drugi polovici meseca decembra leta 1911 s pretepanjem in grožnjami prisilil neko Leokadijo Lieutand, da se je vdala prostituciji, da se je dal vzdrževati po njenem zaslužku iz prostitucije, dobivajoč tako od nje manjše zneske od skupne svote K 100;

da je v tem času omenjeno Leokadijo Lieutandovo še posebej okradel za 25 do 30 K;

da je jeseni in pozimi leta 1911 pa do aretacije postopal brez dela in brez sredstev za življenje;

da se je jeseni l. 1911 v Turinu in tudi pozneje do aretacije preživil od prostitucije, izvrševane po omenjeni Lieutandovi, in končno

da se je v zglaševalnem uradu zglašil pod napačnim imenom.

Francesco Amy, Giuseppe Scabar, Rodolfo Bevilacqua in Mario Demarchi so obtoženi, da so meseca decembra 1911 ali januarja 1912 skupno vlomili v grobnico rodbine Tonellove, siloma odprli prostor, kjer so se nahajale krste Josipa Tonella, Ane in Antoniette Tonellove in s tem poškodovali kraj, določen za pogreb slovenskih trupel, odprli brez dovoljenja grobove in povzročili s tem škodo pod 200 K.

Giuseppe Scabar sam je obtožen, da je oškodoval Antonijo Prem s tem, da ji je zamenjal zlato verižico, vredno 76 K za drugo, ki je vredna le 3 K.

Francesco Amy sam je obtožen, da je leta 1911. živel v Trstu brez posla in življenjskih sredstev ter da je nosil orožje, ne da bi imel orožni list.

Po prečitani obtožnici se je začelo zaslišavanje obtožencev. Prvi, Guaraglia, izjavi, da se ne čuti kriv. Izpove, da je bil trgovski potnik „v ribah“ in da je kot tak prišel v Trst in tu bil dva, tri mesece. Bil je tudi na Reki, na Dunaju, a se mu ni nikjer posrečilo, da bi bil napravil kak „kšeft“.

O streljanju na Acquedotto je pripovedoval, da je šel iz „Edena“, da je videl na pločniku dve, tri osebe in od tamkaj je videl ogenj in strele iz revolverja. Misleč, da je to morda namenjeno njemu, je pobegnil po ul. Guteri, hoteč ograditi stvar policiji.

za gospode in dame, jedao in modno blago
KAREL KOCIAN,
tovarna sukna
v Humpolcu (Češko).
Uzorec franco.

Sukna,

POZOR!! Vsi zavedni Slovenci in Slovenke kupujejo samo pri narodni tordki **Križmančič & Breščak, Trst, ulica Nuov 37.**

Prišel pa mu je nasproti stražnik, ki ga je aretirar par korakov od inspektorata. Odločno je zanikal, da bi bil sploh imel revolver, in da bi bil tisti revolver njegov, ki so ga našli na ulici, kjer se je med tekmo nekaj ustavil, po njegovem, spodrsnil. Tedaj je bil aretirar, po dveh dnevih pa izpuščen in je odšel v Nico, kjer pravi, da je dobil od svojega brata 1200 lir za nadaljna trgovska potovanja.

O svojem življenju z Emo Marzanijevo pravi, da sta živela kakor brat in sestra in da je on veliko žrtvoval zanjo. Sploh pa je dobival od doma večje svote za nakup rib, kar potrjuje tudi njegov oče, kakor pripomni branitelj. Končno izpove, da je imel revolver, toda v svojem kovčegu, kjer se mora nahajati tudi še sedaj. Priznava napačni zglasitvi.

Obtoženec govori smehljaje in zelo živahno in napravi vtis izredno prefriganega človeka.

Kot drugi je bil zaslišan obtoženec Scabar, ki priznava vlom v grobnico v polni meri, to se pravi, priznava, da je iz strahu pred revolverjem pri vladu soudeležena Francoza, stražil, ko so drugi vlomili v grobnico. Vendar pa je danes nekoliko izpremenil svojo prejšnjo izpovedbo, kajti dočim je prej trdil z vso gotovostjo, da je bil oni Francoz obtoženec Amy, danes ne vzdržuje več te trditve, češ, da je bila tema, da ni mogel razločiti natančno osebe. Vzdržuje pa z vso gotovostjo, da sta bila soudeležena Bevilacqua in Demarchi. Značilno je tudi pismo, ki ga je znal vtihotipati v Bevilacqua celico, na katerem mu je sporočil, da je imenoval njega in Demarchija kot sokrivca, ker so mu na policiji imenovali njuni imeni.

Obtoženec Bevilacqua odločno taji, da bi bil soudeležen pri oskrnitvi grobnice, češ da je bil onega večera v Kalinovi gostilni, da je sploh bil vsega skupaj komaj trikrat skupaj s Scabrom in da ni imel nikakih ožjih stikov z njim, in ostane pri svoji izpovedbi v zvezi temu, da je Scabar v pričo njegova vzdržal svojo izpovedbo, da je bil tudi on zraven in da mu je celo grozil v zaporu, če ga ovadi. Bevilacqua je znan kot eden najnevarnejših vlomilcev.

Prav tako taji tudi obtoženec Demarchi v zvezi nasprotni trditvi Scabarjevi.

Obtož. Amy zanika soudeležbo pri vladu v grobnico in navaja razne kraje in osebe, s katerimi je bil skupaj dne 23. decembra. Predsednik da prečitati izpovedbe treh prič, ki pa ne potrjujejo obtoženčeve izpovedbe.

Obtož. Scabar, konfrontiran z njim, ne more odločno potrditi, da bi bil Amy oni Francoz, ki je vdril v grobnico. Amy je na vprašanje drž. pravdnika odgovoril, da je bil 7 mesecev v Trstu, ne da bi bil kaj delal, a da je imel denar in redno plačeval stanovanje, v katerem je pohoščeno njegova last.

Obtoženec Casa odločno zanika, da bi bil z grožnjami in pretepanjem prisilil svojo ljubico, da se je vdala prostitutki in ga vzdrževala s svojim zaslužkom, in poudarja, da je pač on mnogo žrtvoval zanjo, ki je stanovala skupaj s svojo sestro in se napram sestri ni nikdar pritoževala nad njim. — Značilno je, da je ta glavna priča pred desetimi dnevi odpotovala iz Trsta na Francosko.

Nato se je začelo zasliševanje prič in je bil prvi zaslišan policijski inspektor Stürzer, ki je izpovedal o prvem zaslišanju Scabarja. Pričina izpovedba se v glavnem strinja s Scabarjevo.

Glavna priča proti Guaragii, Peter ozir. Giovanni Battista Movero, ki je bil ranjen po enem strelu v ul. Acquedotto, izpove, da je bil tisti večer v »Edenu«, da je šel po levem pločniku po Acquedotto nizdol in da so osebe, od katerih je ena sprožila pet strelav proti njemu, stale tudi na pločniku. Kdo je to bil, ne ve, gotovo pa ni videl tisti večer Guaragie. Prvo izpovedbo, da se je poškodoval na stopnicah, pri čemer mu je zdrknul revolver iz žepa in se sprožil, je podal v hipu prvega razburjenja.

Ker manjkajo tri važne priče, predlaga državni pravdnik, da se izloči iz procesa Guaragieva zadeva v svrhu zaslišanja teh prič. Sodišče je ugodilo temu predlogu, zavrnilo pa je predlog braniteljev, da bi preiskali obtoženca psihijatri, češ ker je več članov njegove rodbine umobolnih.

Nadaljne priče ne povedo nič novega. Ugodno izpoveda za Scabarja soproga Lutman, kjer je bil Scabar zaposlen kot kamnosek več let. V tej rodbini se je tudi pred par leti govorilo o dragocenostih v Tonellovi grobnici, kar je dalo povod za vdor v grobnico. — Policijski inspektor Draščić je povedal, v kakem stanu so našli grobnico. — Ena krsta je bila popolnoma odprta, kosti po tleh, druga je bila odprta napol in tretjo so pa še le našli.

bila zlata, temveč vredna le 3 K. Trpi škoda 78 K.

Ugodno za Casa je izpovedala neka Nierijeva, pri kateri je stanovala Lieutandova. Slišala namreč ni nikdar nikakega krika ali prepira.

Zaslišanih je bilo še nekaj prič in prečitanih več izpovedeb, tako tudi izpovedba obeh sester Lieutandovih. Leokadija obdolžuje Casa v obtožnici omenjenih pregreškov, njena sestra Josipina pa je izpovedala zelo ugodno zanj.

Predsednik je nato o poli 2 prekinil razpravo. — Nadaljevala se je ob 5. večer.

Ker je državni pravdnik pristal nato, da se ne zasliši še nadaljnjih 13. prič, je predsednik takoj podal besedo njemu. Državni pravdnik se je v svojem govoru držal izvajanj obtožnice in zahteval za vse obtožence obsodbe.

Scabarjev branitelj dr. Mandić je povdarjal, da obtožnica, kakor jo je vložila državno pravdnistvo, nikakor ni vzdržljiva, kajti nestraljiva sta prestopki hudobne poškodbe tuje lastnine v smislu § 468 k. z. s pregreškom oskrnitve grobov v smislu § 306 k. z., kar je jasno izreklo tudi najvišje sodišče v več slučajih. Vlomilci so pač poškodovali krste, ker so to morali storiti, ako so hoteli ukrasti po svojem mnenju v krstah se nahajajoče dragocenosti. Scabar, če bi bil obsojen zaradi oskrnitve grobišča, ne more torej biti obsojen obsojen tudi zaradi hudobne poškodbe tuje lastnine. Glede na obtožbo zaradi goljufije v škodo Antonije Premkove je poudarjal branitelj, da spada stvar pred civilno, ne pa kazensko sodišče. Kot olajševalno okolnost je navajal priznanje obtoženčeve in pa dejstvo, da je bil zapečtan in teroriziran po drugih.

Pravemu mnenju dr. Mandićevemu se je priključil tudi Amyjev branitelj dr. Petrovino, ki je glede obtožbe zaradi vagabundaje poudarjal, da je imel obtoženec denar in se preživljal s tem denarjem in pošteno plačeval stanovanje in hrano. Obema se je priključil tudi dr. Polatschek za obtožena Demarchija, poudarjajoč nadalje, da vsa obtožba stoni edino le na izpovedbi Scabarjevi. Bevilacquov branitelj dr. Robba je zavračal vso krivdo na Scabarja, kateremu kot človeku, ki je obdožen ponarejanja denarja, ni verjeti.

Casov branitelj dr. Pincherle je opozarjal na očividna nasprotja v izpovedbi edine priče proti obtoženci, prostitutke Lieutandovi, kateri kot taki pač ni verjeti, saj je znano, da se take ženske ne odlikujejo s posebno resničoljubnostjo. Glede napačnega zglasenja je povdarjal, da je obtoženec navedel le eno ime, s katerim ga vsi kličejo, namreč »Francesco«, oziroma »François«, dočim se polno ime glasi »Jean François«.

Po triletnem posvetovanju je predsednik proglasil sledečo razsodbo:

Obtoženec Casa se oprošča obtožbe izsiljevanja, tatvine in napačne zglasitve, obsoja pa se pregreška vagabundaje; obtoženec Amy se obsoja vseh mu očitanih dejanj, z izjemo prestopka hudobne poškodbe tuje lastnine;

obtoženec Scabar se oprošča obtožbe goljufije, obsoja pa se oskrnitve Tonellove grobnice;

Obtoženca Bevilacqua in Demarchi se obsojata oskrnitve Tonellove grobnice.

Sodišče je tu upoštevalo pravni nazor, da se ne dasta strniti obtožba in obsodba zaradi oskrnitve grobnice in hudobne poškodbe tuje lastnine.

Obsojeni so: Casa na 1 mesec zapor; Amy na 4 mesece strogega zapor, poostrenga z 1 postom vsak mesec; Scabar, Bevilacqua in Demarchi pa vsak na 3 mesece.

Casa, Amy in Scabar so sprejeli obsodbo, Bevilacqua in Demarchi pa sta prijavila vzklic v zadevi krivde.

Naše gledališče.

Gostovanje kr. hrv. zem. gledališča iz Zagreba.

Nocoj začne svoje trodnevno gostovanje v veliki dvorani »Narod. doma« gledališka družba iz Zagreba, ki je na svoji turneji žela povsod največje priznanje. Gostovanje odpro s prekrasno dramo iz turškega življenja »Hasanaginica«, ki jo je po narodni pesmi dramaturg prof. Ogrizović. Velikanska ljubezen do moža in otrok je temeljna misel tej res narodni igri. Prof. Ogrizović se je točno držal narodnega jezika in je s »Hasanaginico« ustvaril dramatično delo, ki je lahko imenujemo klasično. — Uprava gledališča je preskrbela za to dramo res bogato opremo in sta glavni ulogi v rokah resničnih umetnikov, kakršnja sta gospa Stipanovičeva, ki slovi v svoji ožji domovini kakor umetnica velikega stila, in gospod ravnatelj Marković, ki je to ulogo podedoval po rajnem Fijanu in slovi kakor njegov naslednik v tej ulogi. — Nadalje spoznamo enega članov kr. srbskega gledališča v Belemgradu, gosp. Radovića, ki se nahaja kakor gost hrv. zem. gledališča. Kamor leži na srcu procvit slovenske vzajemnosti v Trstu, naj ne zamudi teh predstav.

Vstopnice se preko dneva dobivajo v »Slovanski knjigarni« g. Jos. Gorenjca in

Dobro opremljeni

rabljeni avtomobili,

ki so bili izmenjani za močnejše vozove, se oddajo pod
:: skrajno ugodnimi pogoji ::

Laurin & Klement, A. G.

Mlada Boleslava.

BREZDNO

je naslov dramatičnega dela v dveh dejanjih, ki se vrši med častniki v nekem velikem avstrijskem mestu.

Predstavlja se **25** danes **26** in **27** jutri

v kinematografu **BELVEDERE**

Prostori so popolnoma prenovljeni.

(Ul. Belvedere 19)

Hans Schmidt

zobotehnik

TELEFON

št. 1085.

TRST

ul. della Zonta št. 7. I.

1905

Dr. Pečnik

(PETSCHNIGG)

Zrst, via S. Caterina šte. 1

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni: 8—9 & 2—3 in specialist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11 1/2 — 1.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov.

izdiranje zobov brez

= vsake bolečine =

Dr. J. Čermak V. Tuscher

zobozdravnik konces. zobni tehnik

— TRST —

ulica della Caserma št. 13, li. n.

Nova trgovina jestvin in kolonijalnega blaga

Mate Lovrić

Trst, ul. Guardia št. 26

(ogel ulice Rivo)

Prodaja olja in mila ter drugih stvari za perle. Vino in likerji v steklenicah. Blago vedno sveže in cene jako zmerne. Priporočila se c. občinstvu za obilen poset

Nova trgovina gramofonov
Helvetia

Trst, ul. Barriera vecchia 19
najbogatejša zaloga v provinciji.

Svitarški aparati od K 50 naprej.
EDINA ZALOGA

slovenskih plošč vsake vrste.
CENE ZELO ZMERNE.

Bogomil Pino

= urar in zlatar =

Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13

nasproti cerkvi sv. Anžela novoga

Bogat izbor ur vsake vrste, kakor tudi uhane, prstanov, dijamantov, brez dijamantov, ženske verižice, zlato in srebrne za majke, na po konkurenčni cenah.

= Povsod električna luč =

Neobhodno potrebna za spalne in bolniške sobe, klosete, temne hodnike itd. itd. Pri dnevni, več minutni uporabi več mesecev trpežna. — Baterija se lahko menja.

Cena 12 kron, nadomestna baterija kron 2-50
LASTNI FABRIKAT!

F. S. Dalsasso - Trst

ulica Cassa di Risparmio št. 6.

Pošiljate proti naprej poslanemu denarju, po povzetju 60 vin. več.

Velikanska zaloga pohištva in tapecarij

Paolo Gastwirth

TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)

Najbolj ugoden vir za nakupovanje bodisi glede cen, kakor tudi kakovosti. Kolosalni izbor

zvečer pri blagajni. Začetek predstave ob 8.15 zvečer.

Društvene vesti.

Stavbni odbor za novo Ciril-Metodovo šolo pri Sv. Jakobu ima sejo jutri v petek ob 7. zvečer v pisarni predsednika. "Tržaška sokolska župa". V nedeljo, dne 28. t. m. ob 8.30 se vrši v telovadnici "Sokola" v Trstu seja župnega odbora. Dnevni red: 1.) Zadnje župne volitve; 2.) Slučajnosti.

Starosta.

Gg. odborniki "Delavskega podpornega društva" so vabljani k odborovi seji danes dne 25. t. m. ob 8. zvečer.

"Kmetijska družba za Trst in okolico" sklicuje za jutri v petek 26. t. m. ob 3.30 popoldne v družbenih prostorih redno odborovo sejo, h kateri vabi uljudno gg. odbornike, predsednike gospodarskih svetov in zavarovalnic goveje živine.

"Društvo jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov v Trstu" vabi slovansko uradništvo denarnih zavodov na sestanek, ki se bo vršil danes v četrtek zvečer ob 8.30 v gornjih prostorih restavracije "Balkan" v stvari sobotnega popoldanskega počitka. Z ozirom na aktualnost stvari se pričakuje mnogoštevilnega obiska.

Rojanska ljudska knjižnica posluje vsak torek od 7.30 do 8.30 zvečer in vsako nedeljo od 9. do 10. zjutraj in ne kakor smo objavili včeraj.

II. Vojaško veteransko društvo za Trst in okolico je imelo dne 21. aprila ob 4. uri popoldne v dvorani c. kr. državnih uslužbencev, ulica Stadion št. 19, svoj ustanovni občni zbor. Izvoljeni so bili: predsednikom g. Jurij Titz, c. kr. pomožni ravnatelj v pokoju; I. podpredsednikom g. Natal Ognjenović; II. podpredsednikom g. Josip Zucchetti; blagajnikom g. Anton Gregorič; tajnikom g. Ivan Frenner. Društvo ima svoj sedež v ulici del'Oimo št. 4, I. n. Svobodni vhod na stopnicah.

Nar. del. organizacija.

"Narodna delavska organizacija" v Trstu sklicuje za soboto 27. t. m. ob 7. zvečer društveni shod v "Gospodarskem društvu" v Škedenju.

Krajna skupina zidarjev "N. D. O." sklicuje za danes ob 6.30 zvečer odborovo sejo v društvenih prostorih v ulici sv. Frančiška št. 2.

Priljubljeni odbor krajne skupine tehničnega zavoda "Sv. Marko" N. D. O. sklicuje za jutri, 26. t. m. ob 7.30 zvečer sestanek, ki se vrši v prostorih "N. D. O." pri Sv. Jakobu.

Vesti iz Istre.

Dobričina slavnost v Dolini! Dan slavnosti je napočil za vso Istro slovanskega imena. Slovanska Istra je slavila tega dne moza slavnega imena za vse čase. — Tukaj v manjem, tam v večjem obsegu, ali slavili so in dokazali s tem hvaležnost do velikega dobrotnika in živo zavest o nerazrušljivem bratstvu med Slovenci in Hrvati Istre. Tako tudi v Dolini.

Ob 8. uri zjutraj so peli pri sv. maši nedolžni otročiči slovensko slavo blagopokojniku, ki je toliko žrtvoval, trpel in dobrega storil za naš zasluženi narod.

Vse učiteljsko osebje v Dolini je predavalo v šoli o vrljem narodnem biskupu neveljivega spomina. Razlagali so mladini o bodočnosti naroda, vse grenke izkušnje, ki jih je moral pokojni biskup prebiti, in pa vrline, ki so dišile tega moza, da je videla mladina, po kaki trnjevi poti mora hoditi naš narod do boljše bodočnosti.

Zal, da radi skrajno slabega vremena in hude burje, in radi nevarnosti požarja, nismo mogli javno manifestirati z velikim kresom in pokanjem topičev na predvečer. V nadomestilo je bralno in pevsko društvo Vodnik sklenilo, da pošlje v Pazin malobol v znesku 5 K za biskupov spomenik.

Tudi mi Dolinčani smo hoteli dokazati, da čutimo eno in isto žalost in veselje, srečo in nesrečo z brati Hrvati, da čutimo težo Cuvalevega režima tudi na svoji koži, ter da smo v resnici: Slovenec i Hrvat uvijek brat i brat!

Loterijske številke, izrebane dne 24. aprila:

Lvov	87	45	21	55	11
Praga	7	40	84	9	59

Mali oglasi

Skladišče žagovine (Segadure) za ribanje posipanje po mokroti, snaženje javnih lokalov itd. ima edino **AUGUST KOMPARA**, Trst, ul. Fondaria št. 5. Prodaje se na drobno **Postrežba na dom.**

Anton Gregoretič krojač, priporočam se za naročnino oblek po najnovejšem kroju. Delo solidno. Mojim cenam je nemogoče konkurirati. — Tem potom iščem enega pomočnika vsaj za male kose. — Trst, ulica Carducci št. 12, I. n.

Zavarovalne vesti.

C. kr. priv. zavarovalna družba "Riunione Adriatica di Sicurtà" v Trstu.

OBČNI ZBOR,

V torek, dne 23. t. m. se je vršil občni zbor te zavarovalne družbe, na katerem je bil predložen letni račun za upravo leto 1911.

Poročilo o poslovanju leta 1911, ki je bilo prečitano, poudarja v začetku, da je bilo minulo leto tudi za "Jadransko zavarovalno družbo" neugodno v stroki za zavarovanje proti požaru, kakor sploh za vse zavarovalne družbe. Nadalje omenja monopol v zavarovalni stroki za življenje, ki sta sklenila italijanska zbornica in senat. Z uvedbo tega monopola bo družbi odpadel v Italiji znaten del produkcije v življenjskem oddelku. Da se paralizirajo škodljive posledice monopola, bo vodstvo razširilo delovanje družbe po novih krajih in bo povečalo produkcijo v deželah, kjer že deluje življenjska stroka.

Iz poročila posnemljemo sledeče: V oddelku za zavarovanje na življenje je bilo uloženih ponudb za K 84.919.960 zavarovalne glavnice in je bilo izdanih polic v znesku K 72.570.714. Stanje zavarovalnin je znašalo konec leta 1910K. 503 milijonov zavarovalne glavnice in K 1.447.298 življenjske letne rente.

Rezerve in premijski prenos v tem oddelku znašajo skupno K 141.980.237, od česar obnovljena zavarovanja, K 130.397.539.

V oddelku za zavarovanje proti požaru je bilo prejetih na premijah kron 27.903.348. Za obnovljena zavarovanja je bilo izdanih K 12.327.016. Za nezgode je bilo plačanih K 19.653.030 in znesek, plačan za obnovljenje zavarovanj znaša K 10.748.948. Premijska rezerva, odbitvi obnovljena zavarovanja, znaša K 10.747.669.

V oddelku za prevažanje je bilo prejetih premij v skupnem znesku K 3.415.047. Izdanih je bilo na obn. zavarovanja kron 1.775.930. Nezgode z odbitkom zavarovanj znašajo K 1.238.878.

V oddelku protitratinskemu vplomu je bilo prejetih kron 697.298.

Iz poročila posnemljemo še, da sta delniška glavnica v znesku K 10.000.000.—, ki je bila popolnoma vplačana in rezervni fond na podlagi pravil, v znesku, K 5.000.000.— upisana — kakor zahtevajo družbina pravila — po polovici v bilanci oddelka A (odd. za zavarovanje na življenje) in po polovici v oddelku B (elementarne nezgode).

Delniška glavnica in razne družbene rezerve so znašale 31. decembra 1911 skupno K 168.994.604 in se delijo, kakor sledi: delniška glavnica, popolnoma vplačana K 10.000.000.—, premoženjske rezerve Kron 13.000.000.—, ef. ktnne rezerve 1.472.023.—, čiste premijske rezerve K 139.809.099.— in rezerve za slučaj škode K 4.713.482.—.

Premoženje blagajne za uradniške pokojnine znaša K 3.243.571.— in ono blagajne za preskrbovanja K 320.284.—.

Poročilo se s toplimi besedami spominja umrlega upravnika svetnika Karola Grandoux.

Za ravnatelja družbe je bil na novo izvoljen gosp. Enrico Salemi. V upravni svet so izvoljeni: grof Paul Behlen (Koložvar), dr. Armin Brunner, veleindustrijalec na Dunaju, dr. Anton de Hetees, odvjetnik v Budimpešti, Ludvik Neurath, ravnatelj avstrijskega kreditnega zavoda (na Dunaju) in grof Rudolf von der Straten-Ponthoz na Dunaju.

Soba prazna se takoj odda v najem. — Scorcio S. Pietro 5, II. (za rojansko cerkev) 891

Imam v liko množico laičnega vina in sicer: Kraški teran, prosekar, belo vipavsko in tudi doma napravljeno s kupi enega dobrega grozja. Istrsko vino. Prodaja se na drobno in t. di. od 56 l naprej na debelo po zmernih cenah. Uljudno se priporoča R. Malalan na Opčinah. 827

Ženska šivilja se priporoča slovenskemu občinstvu. — Trst, ulica della Guardia št. 31, II n. Amilija Pestelj. 815

Morana, priznana sredstvo za uničenje sten. Zaloga: ulica Stadion št. 10. Naročila: Ferriera 37, Trst - Skrinjar 480

Prilika: Pohištvo za zakonsko sobo iz jese novine, novo, nepolirano, fineše, angleškega sloga, drugo že rabljeno same dva meseca, skoraj novo iz orehovine, nemškega sloga, konpletno z mramori in zrcali se prda za kron 380. — Kerbler, Molino a Vento 7. 663

Trgovski pomočnik z večletno prakso in dobriimi spricami bi nastopil službo akviziterja pri kaki trdki ali tovarni. Naslov pri Inzeratnem oddelku Edinosti. 867

Kovač in kurjač išče službo. Naslov pove Inzeratni oddelk Edinosti 873

Riunione adriatica di sicurtà v Trstu

Podpisano ravnateljstvo javlja gg. delničarjem da se bo dividenda za leto 1911 določena na rednem občnem zboru 23. t. m. v znesku

kron 160 na vsako delnico nove emisije

izplačevala od 26. aprila t. l. naprej proti oddaji kuponov št. 1 (serija 1911) pri družbenih blagajnah na njem označenih, pri katerih se dobiva tudi bilanca in poročilo ravnateljstva.

Kuponi morajo biti označeni po številkah na listi, podpisani od stranke. Liste se bodo dobivale pri družbenih uradih. TRST, 24. aprila 1912.

Ravnateljstvo.

Prihodnji teden se na novo odpre prva slov. manufakturna trgovina na Barrieri 37, Trst.

Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je prevzel na svoj račun manufakturno trgovino, ki se otvori prihodnji teden in bo opremljena

s popolnoma novim blagom.

Udani

Ivan Oklobzia,
bivši agent tvrdke Butti na Barrieri.

Zaloga mineralnih vod vsake vrste

ANGELO DEVETAK - TRST
ulica Acquadotto št. 18. Telefon 14-48.

ZALOGA:

Kalsdorf, Radein

Rogatec Ltd.

Občina Roč v Istri

— išče —

občinskega zdravnika

Plača po dogovoru, ne izpod K 3000. Zahteva se poznanje i slovanskih jezikov. Imeti mora farmacevtsko omaro.

Za informacije se je obrniti na glavarstvo občine Roč v Istri.

Priporočam cenjenemu občinstvu svojo

ново brivnico

nahajajočo se

via S. Francesco d'Assisi št. 54, Trst
udani Peter Kalabro.

Poskusite FI-GOVO KAVO „Salutin“ ki je najfinjši in najzdravejši kavni pridatek. Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah.

Ivan Scociai, Trst

ulica Giulia št. 5.

Zrgovina manufakturnega blaga

in drobnarij, svilenine, baržuna. Perilo izgotovljeno in po meri. Vsakovrstne druge obleke za ženske po meri. Cene, da se ni bati konkurence.

Krojačnica in zaloga narejenih oblek

ALL' OPERAIO TRIESTINO
v Trstu
ul. Sette fontane 2, vogal Barriera.
Sprejemo se naročila po meri po ugodnih cenah.

:: 60.000 kron ::

blaga, deloma poškodovanega, se prodaja

RADI POŽARJA

po najnižjih cenah

v manufakt. trgovini

KARL ANDREJČIČ

v Trstu, ulica Malcantoni št. 10-12

Poslužite se prilike.